Y Senedd

Ymgynghoriad - Adolygiad o’r Rheolau a’r Canllawiau ar ddefnyddio Adnoddau'r Senedd

2025

Mae'r ddogfen hon yn ymwneud â Rheol 8 o'r Cod Ymddygiad.

www.senedd.cymru

Cynnwys

1. Cyflwyniad 3

Cefndir 3

2. Eglurhad o'r geiriad neu'r ystyr 4

Cefndir 4

Ystyriaethau 4

Cynigion 5

3. Sut i gyflwyno ymateb 6

Hysbysiad Preifatrwydd 6

1. Cyflwyniad

1. I baratoi ar gyfer y Seithfed Senedd, disgwylir diweddariad i'r Rheolau. Nod y diweddariad yw defnyddio profiad y blynyddoedd diwethaf i roi eglurder. Mae hefyd yn adlewyrchu newidiadau yn y fframwaith rheoleiddio.

2. Mae'r Rheolau a Chanllawiau presennol ar gael yma: **Rheolau a Chanllawiau ar Ddefnyddio Adnoddau’r Senedd**. Mae gweddill y ddogfen hon a'r atodiad yn amlinellu'r newidiadau arfaethedig a gwahoddir sylwadau ar y cynigion.

Cefndir

3. Mae'r fframwaith Safonau ar gyfer Aelodau o’r Senedd yn cynnwys y Cod Ymddygiad ar gyfer Aelodau o’r Senedd (‘y Cod’) a’r Rheolau a Chanllawiau ar Ddefnyddio Adnoddau’r Senedd (‘y Rheolau’). Mae 'Rheol 8 o’r Cod’ yn ei gwneud yn ofynnol i Aelodau gydymffurfio â rheolau ar ddefnyddio adnoddau a ddarperir gan Gomisiwn y Senedd, a wneir, o bryd i’w gilydd, gan Brif Swyddog Cyfrifyddu (“y Swyddog Cyfrifyddu”) y Comisiwn. Prif swyddog cyfrifyddu'r Senedd yw'r Prif Weithredwr a Chlerc.

4. Rôl prif swyddog cyfrifyddu sefydliad sector cyhoeddus yw ennyn ffydd y cyhoedd yn ei ddefnydd o adnoddau cyhoeddus. Mae'n gyfrifol am reoleidd-dra a phriodoldeb gwariant, gwerthusiad cadarn o ddulliau gwahanol ar gyfer cyflawni amcanion polisi, sicrhau gwerth am arian, rheoli risg, a rhoi cyfrif cywir am y defnydd o adnoddau. Er mwyn cefnogi'r dyletswyddau hyn, mae ar y swyddog cyfrifyddu angen trefn sicrwydd effeithiol.

5. Cyhoeddwyd "Rheolau a Chanllawiau ar Ddefnyddio Adnoddau'r Senedd" am y tro cyntaf cyn etholiadau 2016 gyda chymeradwyaeth y Swyddog Cyfrifyddu ar y pryd. Maent wedi cael eu diweddaru o bryd i'w gilydd, er mwyn rhoi mwy o eglurder ynghylch y ffyrdd y gellir defnyddio adnoddau'r Comisiwn. Mae'r Rheolau bellach yn cynnwys canllawiau i Aelodau a'u staff, er mwyn eu gwneud yn gliriach ac yn haws i'w defnyddio. Bwriedir i'r ddogfen fod o gymorth i Aelodau drwy nodi'r rheolau sy'n berthnasol i'w defnydd o adnoddau a ariennir gan y Comisiwn, ac yn ddefnyddiol i'r Swyddog Cyfrifyddu drwy nodi'r rheolau sy'n gymwys, er mwyn cydymffurfio â'r gofynion i gael sicrwydd priodol ar waith ynghylch y ffordd y mae adnoddau'r Comisiwn, boed yn unol ag adran 27(5) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (darparu eiddo, staff a gwasanaethau i'r Senedd) neu yn unol â'r Penderfyniad, yn cael eu defnyddio a rhoi cyfrif amdanynt.

2. Eglurhad o'r geiriad neu'r ystyr

Cefndir

6. Daeth y fersiwn gyfredol o'r Rheolau a'r Canllawiau i rym yn dilyn proses ymgynghori helaeth. Maent yn cael eu cyflwyno ar ffurf i roi canllawiau ochr yn ochr â phob rheol. Y bwriad ar yr achlysur hwn yw peidio â gwneud newidiadau helaeth i'r Rheolau, yn hytrach, bydd y diweddariad yn parhau â'r broses o addasu'r geiriad er mwyn sicrhau cysondeb ac eglurder, neu i adlewyrchu newidiadau ers i'r Rheolau gael eu diwygio ddiwethaf. Mae newidiadau o ran egluro/cyflwyniadol wedi'u gwneud ac fe'u nodir yn yr atodiad ynghlwm gan ddefnyddio newidiadau wedi'u tracio.

7. Mewn rhai achosion, mae profiad yn awgrymu y gellid gwneud ystyr neu fwriad y rheolau neu'r canllawiau yn gliriach. Mae'r newidiadau sy'n cael eu hysgogi gan yr ystyriaethau hyn yn cael eu crynhoi 'ar gipolwg' yn yr adran isod, gyda manylion y newid arfaethedig wedi'u nodi yn yr atodiad ynghlwm.

8. Mae rhai meysydd lle bydd cyfeiriadau at ddogfennau eraill yn cael ei ddiweddaru. Er enghraifft, mae angen newidiadau i gael gwared ar y cyfeiriad at Ranbarthau o ganlyniad i Ddeddf Senedd Cymru (Aelodau ac Etholiadau) 2024 oherwydd, yn y dyfodol, ni fydd Rhanbarthau at ddibenion y Senedd, dim ond Etholaethau.

Ystyriaethau

9. Yn yr adran gyflwyniadol 'Statws y Rheolau a'r Canllawiau' bydd addasiadau bach yn cael eu gwneud i egluro cyd-destun y Rheolau a'r Canllawiau. Ym mharagraff 4, bydd y geiriad sy'n ymwneud ag atgyfeiriadau at "Gomisiynydd Safonau y Senedd i ymchwilio" yn cael ei addasu i "...Comisiynydd Safonau'r Senedd y mae'n rhaid iddo drin yr ohebiaeth fel cwyn", sy'n adlewyrchu'r ddeddfwriaeth yn fwy cywir.

10. Yn yr un modd, cynigir dau eglurhad yn yr adran Dehongli. Bydd cyfrifoldebau'r Senedd yn cael eu hadlewyrchu yn y disgrifiad presennol o ddyletswyddau'r Aelodau, ochr yn ochr â busnes y Senedd a busnes yr etholaeth. Er bod 'Gweithgareddau yn ymwneud â'r cyfryngau' eisoes wedi'u bwriadu i gynnwys pob math o gyfryngau, er mwyn sicrhau eglurder, cynigir cynnwys cyfeiriad penodol at gyfryngau cymdeithasol, a dileu'r cyfeiriad hen ffasiwn at ystad y Senedd.

11. Mae'r canllawiau i Reol 1 yn ceisio egluro'r cyfyngiadau ar ddefnydd Aelodau o adnoddau'r Senedd, gan gynnwys nodyn atgoffa i fod yn ymwybodol o ddeddfwriaeth arall sy'n berthnasol. Mae brawddeg yn cael ei hychwanegu i'r perwyl hwn.

12. Mae Rheol 2 yn adlewyrchu'r gofynion ar Gomisiwn y Senedd yn Neddf Llywodraeth Cymru 2006 ac fel corff cyhoeddus. Cynigir addasu'r geiriad i egluro ac adlewyrchu'n well yr egwyddorion y mae swyddogaethau Comisiwn y Senedd i'w harfer yn unol â hwy.

13. Rheol 5 - Cynigir gwneud yn glir y gall y gweithdrefnau ariannol y cyfeirir atynt gael eu cyfleu i'r Aelodau naill ai gan Gomisiwn y Senedd neu gan y Clerc, sef prif swyddog cyfrifyddu Comisiwn y Senedd. Yn gyffredinol, tîm Cymorth Busnes yr Aelodau sy'n gweithredu'r gweithdrefnau hyn ac maent ar gael ar y Fewnrwyd a thrwy ddiweddariadau eraill, yn electronig ac wyneb yn wyneb.

14. Rheol 6 – cynigir dileu brawddeg gyntaf y rheol, gan fod yn rhaid i Aelodau gydymffurfio â'r holl ddeddfwriaeth sy'n berthnasol i'w rôl a'r cyfrifoldebau sy'n deillio ohoni, waeth beth fo cynnwys y Rheolau hyn. Cynigir cynnwys nodyn atgoffa cyffredinol yn y canllawiau i Reol 1.

15. Mae Rheol 10 yn nodi ei bod yn ofynnol i Aelod ad-dalu'r Comisiwn yn brydlon pan ofynnir iddo wneud hynny, os canfyddir bod Aelod wedi torri'r Rheol hon. Awgrymwyd y dylid symud hyn i Reol 1 i fod yn berthnasol ar draws y Rheolau. Byddai hyn yn gyson â'r safbwyntiau a fynegwyd gan y Pwyllgor Safonau wrth ystyried materion sy'n codi o'u hadroddiadau ar Adalw a Thwyll.

16. Mae Rheol 11 yn adlewyrchu na chaniateir defnyddio Adnoddau ar gyfer gweithrediadau'r cyfryngau mewn perthynas ag unrhyw ymgyrch etholiadol ar gyfer swyddi cyhoeddus, a'r cynnig yw addasu'r geiriad i adlewyrchu nad yw hyn yn gyfyngedig i ymgyrchu sy'n digwydd yng Nghymru.

17. Mae'r canllawiau i Reol 12 yn atgoffa Aelodau bod Digwyddiadau a Noddir gan Aelodau yn rhan bwysig o ymgysylltu. Cynigir ychwanegu eglurder ei bod yn hanfodol i Aelod sy'n noddi fod yn bresennol neu gael ei gynrychioli mewn digwyddiad y mae'n ei noddi.

18. Rheol 13 – cynigir ychwanegu at y canllawiau i egluro mai tîm Diogelwch Comisiwn y Senedd sy'n gyfrifol am weinyddu'r polisi fetio diogelwch.

Cynigion

19. Mae'r newidiadau arfaethedig hyn wedi'u nodi yn yr atodiad sydd ynghlwm.

3. Sut i gyflwyno ymateb

20. Rydym yn croesawu eich barn ar y cynigion hyn, i helpu i lywio penderfyniadau terfynol ar newidiadau i'r Rheolau a Chanllawiau ar ddefnyddio Adnoddau'r Senedd ar gyfer y Seithfed Senedd. Os hoffech gyflwyno ymateb i'r ymgynghoriad hwn, gallwch wneud hynny drwy anfon eich ymatebion at y canlynol:

Post: Clerc Senedd Cymru
Tŷ Hywel
Bae Caerdydd
Caerdydd CF99 1SN

E-bost: AOConsultation@senedd.cymru

21. Yn unol â Chynllun Ieithoedd Swyddogol y Senedd, mae croeso ichi gyfrannu yn y naill neu'r llall o'n hieithoedd swyddogol, neu'r ddwy, a gofynnwn i sefydliadau sy'n ddarostyngedig i Safonau'r Gymraeg neu gynlluniau iaith Gymraeg ymateb yn unol â'u rhwymedigaethau eu hunain.

22. Ymdrinnir â phob ymateb yn unol â'n Polisi preifatrwydd ac nid yw ymatebion yn cael eu cyhoeddi fel mater o drefn, er y gallai ymatebion neu safbwyntiau cryno gael eu cynnwys yn yr adroddiad a gyhoeddir ar yr adolygiad blynyddol. A wnewch chi gadarnhau a fyddai'n well gennych i'ch enw beidio â chael ei gyhoeddi ochr yn ochr â'ch sylwadau yn yr adroddiad.

23. Er mwyn caniatáu amser i ystyried ymatebion a gwneud penderfyniadau terfynol, byddem yn croesawu pe gellid anfon yr holl ymatebion atom erbyn 5pm fan bellaf, 02/11/25. Ni fydd ymatebion a ddaw i law ar ôl y dyddiad hwn yn cael eu hystyried.

24. Os oes angen cymorth arnoch wrth baratoi eich ymateb, cysylltwch â'r ysgrifenyddiaeth gan ddefnyddio'r manylion uchod.

Hysbysiad Preifatrwydd

25. Comisiwn y Senedd yw'r rheolydd data ar gyfer y wybodaeth rydych yn ei rhoi, a bydd yn sicrhau y caiff ei diogelu a'i defnyddio yn unol â'r ddeddfwriaeth diogelu data. Mae ein polisi preifatrwydd cyffredinol ar gael o'n gwefan yn: https://senedd.cymru/cymorth/preifatrwydd/hysbysiad-preifatrwydd/. Fodd bynnag, mae'r

adran hon yn disgrifio sut a pham mae'r Comisiwn yn defnyddio data personol at ddibenion penodol yr ymgynghoriad hwn.

Pam rydym yn casglu gwybodaeth, a'r hyn rydym yn ei wneud â'r wybodaeth

26. Bydd yr hyn a gyflwynir gennych yn cael ei ddefnyddio i lywio penderfyniadau ar newidiadau arfaethedig i Reolau a Chanllawiau ar Ddefnyddio Adnoddau'r Senedd gan y Swyddog Cyfrifyddu. Bydd y Swyddog Cyfrifyddu a'r ysgrifenyddiaeth sy'n gweinyddu'r ymgynghoriad hwn yn gweld cyflwyniadau yn eu cyfanrwydd. Efallai y caiff rhywfaint o wybodaeth bersonol ei rhannu â gwahanol dimau o fewn Comisiwn y Senedd iddynt ystyried unrhyw newidiadau a sut y dylid gweinyddu unrhyw newidiadau. Efallai hefyd y bydd angen rhannu ymatebion, gan gynnwys gwybodaeth bersonol, gyda'r ysgrifenyddiaeth ar gyfer Bwrdd Taliadau Annibynnol y Senedd, ac aelodau'r Bwrdd hwnnw.

27. Efallai y byddwn yn cyhoeddi darnau o'r hyn a gyflwynwyd gennych o fewn dogfennau a gynhyrchir yn dilyn yr ymgynghoriad, gan gynnwys ar ein gwefan. Gallai hyn gynnwys eich gwybodaeth bersonol. Bydd unrhyw wybodaeth a gyflwynir sy'n cael ei chynnwys mewn dogfennau a gyhoeddir yn parhau i fod ar gael i'r cyhoedd am gyfnod amhenodol. Unwaith y bydd y wybodaeth yn y parth cyhoeddus, gall trydydd partïon, fel y cyfryngau neu ddarlledwyr, ailddefnyddio'r rhannau cyhoeddedig hyn o gyfraniadau at eu dibenion eu hunain. Rhowch wybod i ni os nad ydych am i'r hyn a gyflwynir gennych gael ei gyhoeddi.

28. Os gwneir cais am wybodaeth o dan ddeddfwriaeth mynediad at wybodaeth, mae'n bosibl y bydd angen datgelu rhywfaint o'r wybodaeth a gyflwynwyd gennych. Dim ond os yw'n ofynnol i ni yn ôl y gyfraith y byddwn yn gwneud hyn.